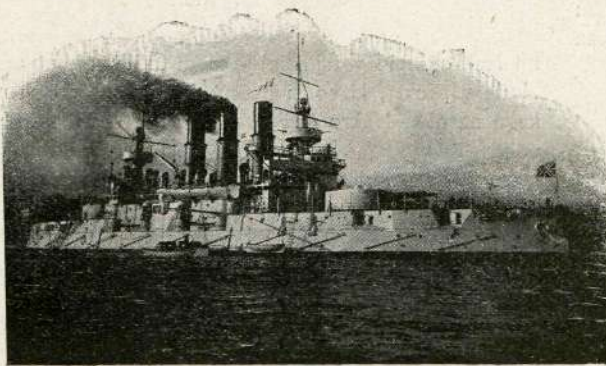

ima železnično zvezo z najbolj samotnimi zakotji severo-zahodnega kraja. Tudi posamezni oddelki univerze, zlasti pravniški in medicinski, morejo samo v Vilnu dobro uspevati. Medicinski oddelki malih mest odgajajo dobre teoretike, a slabe anatome in operaterje, ker tu ni dovolj bolnišnic. Vilno je v tem pogledu dobro oskrbljeno. Osem vrst od Vilna se nahaja norišnica, urejena po najnovejših znanstvenih zahtevah; v Vilnu samem je veliko bolnišnic: oftalmična gr. Przewdziecke, vojaška, sv. Jakopa, židovska in druge privatne. Društvo zdravnikov ima tu bogato knjižnico in velike zbirke. Tudi pravniki, ki hočejo znanstveno delovati, najdejo v Vilnu bogatega gradiva. Po l. 1864. so iz nekoliko samostanskih in zasebnih knjižnic napravili veliko knjižnico, ki je zdaj v poslopju bivšega frančiškanskega samostana. Tudi javna knjižnica obsega precej dragocenih del. Razen tega je tu še veliko število zasebnih knjižnic, na primer A. gr. Tyszkiewiczza. Prirodoslovec in geolog imata tu Ponarske gore, botanik bogato floro in matematik stari vilenski observatorij. F. Š.

Društvo pisateljev samoukov. V Moskvi se je ustanovilo društvo „Surikovskij literaturnij kružok“. Udje tega društva so pisatelji - samouki, ki so izšli iz prostega naroda. Svoje ime ima društvo od narodnega ruskega pesnika Ivana Surika. Novo ustanovljeno društvo bode skrbelo za izboljšanje gmotnih razmer članov in obenem se bodo udje vsak teden zbirali k sejam, pri katerih se bodo čitali klasični pisatelji, da bi se tako udje čimdalje bolj izobraževali. F. Š.

Maloruski jezik in književnost v Upsali. Profesor upsalskega vseučilišča g. Lundel je začel letos predavati o maloruskem jeziku in književnosti. Prof. Lundel je znan slavist. L. 1885. je bival v Kijevu,

Ruska oklopnica „Retvizan“.

da bi proučeval maloruščino. Prvikrat se torej letos glase maloruske besede z vseučiliške stolice v Upsali. Omenjamo še, da „Naukovo Tov. im. Ševčenka“ v Lvovu pošilja upsalski univerzi vse svoje izdane knjige, da bi prof. Lundel mogel proučevati sodobno malorusko književnost. F. Š.

Novi maloruski časopisi. Začetkom novembra je začel izhajati v Vinipegu (v Kanadi) nov poljuden maloruski tednik pod naslovom „Kanadijskij farmer. Časopis dlja ruskogo naroda v Kanadi.“ Novi tednik se tiska s fonetičnim pravopisom. Naročnina (na leto) znaša v Evropi 1-50 dol. (K 7-50). — V Tarnopolu

General Stössel,
bivši poveljnik v Port Arturju.

izhaja od novega leta nov mesečnik za srednje-šolsko mladino pod naslovom „Molodiž“; urejuje ga prof. Ev. Mandičevskij.

Svevolod Sergejevič Solovjev, eden najpopularnejših ruskih romanopiscev, je umrl meseca novembra. Z njim je legel v grob ploden in darovit pisatelj, ki se je odlikoval z bogatim zgodovinskim znanjem. Veliko število njegovih romanov, ponajveč zgodovinskih, mu je pridobilo sloveče ime. Solovjev se je rodil l. 1849 v Moskvi kot najstarejši sin zgodovinarja S. M. Solovjeva. Prvi pouk je dobival doma v hiši; dalje se je izobraževal na nemški šoli Zimmermannovi in na moskovskem vseučilišču, kjer je slušal pravo. V prvi mladosti mu je bl-gi oče zanetil v mladem srcu ljubezen do zgodovine in literature — in Solovjev je stopil z osemnajstim letom na literarno polje s prvo pesemco v „Ruskem Vjestniku“. Zatem se je oglašal Solovjev s pesmimi v raznih ruskih leposlovnih listih. Objavljati je jel tudi razne članke v „S. Peterburških Vvedomostih“, pod katerimi se je podpisaval s „Sine Ira“. Toda niti pesmi niti članki mu niso pridobili popularnosti. To si je mahoma osvojil leta 1876., ko je objavil v „Nivi“ svojo prvo zgodovinsko povest „Knjažka Ostrožskaja“. Od tega leta je prinašala „Niva“ vsako leto kak zgodovinski roman iz peresa Solovjeva. Vsi ti romani se odlikujejo po globoki zgodovinski znanosti. Za prvo zgodovinsko povestjo so izšli: „Julij imperator“, „Car djevica“, „Kasimovskaja nevjesta“, „Stary Dom“, „Iznanik“ in „Posljednie Gorbatovy“. V letu 1888. je Solovjev v zvezi z Gnjudičem ustanovil ilustrirani list „Sjever“, v katerem je priobčil svoja romana „Volhoy“ in „Veliki Rozenkreicer“. Toda „Sjever“ je mogel izhajati le kratko dobo.

Solovjev je napisal še mnogo romanov kakor „Zlye vibri“, „Carskoje posolstvo“ in dr. Domalega vsi romani Solovjeva so izšli v več izdajah. L. 1887. so izšla njegova dela v sedmih zvezkih; leta 1892. pa so izšli njegovi „Novye razskazy“. Leta 1900. je Solovjev domalega odložil pero ter je svoje delovanje posvetil ustanavljanju popularnih čitalnic in na tem polju prosvete ga je prehitela smrt. J. D.

Bog vetrov pred Buddhovim templjem v Nikku.

Dr. Jožef Nischl, znameniti katoliški teolog, profesor cerkvene zgodovine na vsučilišču v Würzburgu (1879--1892.) in stolni dekan, je pred kratkim umrl. Dr. Nischl slovi kot izvrsten pisatelj učne knjige o patologiji in patristiki (trije zvezki) kakor tudi o propeviki cerkvene zgodovine. Rojen je bil 24. februarja 1823. v Durchfurtu na Nemškem.

Zakaj ni Ibsen dobil Nobelove nagrade. Nobelovo nagrado so prisodili norveškemu pisatelju Björnstjernu Björnsonu. Zakaj je ni dobil Ibsen? Na to vprašanje odgovarjajo norveške novine,

da je Nobel v svoji oporoki določil nagrado pesniku „idealne“ tendence; znano je pa, da Nobel ni nikdar Ibsena smatral za idealnega pesnika. Björnson je bil pa Nobelov ljubljenec, ker v svojih spisih izraža zupanje v življenje in v rastočo človeško moč, ki ne prestando hrepeni po vedno višji prostosti in po vedno višjem etičnem naziranju. J. D.

Ozaki Tokutaro, veliki japonski romanopisec, je pred kratkim umrl. Snov njegovih romanov je popolnoma naturalistična.

Japonska kraljica Haruko slovi v svoji deželi kot duhovita pesnica, in najboljši pisatelji kot Šaseguna prevajatelj Tolstega, Turgenjeva in Gorkega ter pisatelj znamenitih novel, ji pripisujejo velik talent. Haruko se jako živo zanima za umetnost in znanstvo; predvsem pa skrbi za dobro in vestno vzgojo japonskih deklic. Pred kratkim je prisostvovala pouku v dekliški šoli v Kiotu, na kar je še posetila vsučilišče, kjer so jo dijaki navdušeno sprejeli. Drugi dan pa je kraljica poslala obema zavodoma veliko denarja v podporo revnim učenkam in dijakom.

P. Hartmann je dovršil nov oratorij „Zadnja večerja“ in ga je poklonil nemškemu cesarju. Besedilo za oratorij je priredil škof Ghezzi v Cività Castellana.

Perosi je dovršil zopet nov oratorij „Il giudizio universale“, kateremu je sam zložil besede.

Društvo umetnosti v Göttingu izdã v kratkem starejše listine papežev.

Umetnostno razstavo v Sieni bodo letos otvorili dné 15. apr. v mestni palači „Palazzo Pubblico“, ki je biser italijanskega stavbarstva in gotovo najzanimivejša mestna hiša v Italiji. Razstava bo zgodovinska in hoče združiti vse, kar se je še ohranilo del sienske umetnosti v slikarstvu, kiparstvu in drugih strokah. Od vseh strani, od vlade in od občin, od cerkva in od zasebnikov, prihajajo krasna umetna dela vsake vrste za to razstavo. Pred vsem bodo

dobro zastopani veliki kipar Jacobo della Quercia, slikarji Duccio, Simone de Martino, brata Lorenzetti, Pinturicchio, Sodoma in se drugi. V kapeli mestne palače bodo razstavljeni umetna zlatarska dela sienska; med njimi bo mnogo čudovito lepih relikviarjev, dalje bogata zbirka miniatur iz 12. do 17. stoletja. Razstava bo gotovo lepa in zelo poučna, kajti dela sienskih umetnikov, zlasti v dobi „trecento“, slove v umetnostni zgodovini, in mesto Siena je imelo poleg Florence mnogo časa vodilno vlogo v umetnosti 13. in 14. ter deloma še 15. stoletja, tako da